

Grafik: pixxel
Xtrovert Media, www.xtrovert.com

BARNPLANTORNAS NYHETSBRIV

Saknar Du Nyhetsbrevet? | 18 mars 2021

Flera personer har hört av sig med frågan om var Nyhetsbrevet har tagit vägen. Varför kommer det inte? Har jag blivit "bortsorterad" från mailutskicks-listan?

Det är riktigt att det inte kommer lika ofta som förut. Tiden har helt enkelt inte räckt till och kanske inte inspirationen heller i pandemi-tider, ska jag erkänna.

Ingen blir dock bortsorterad! Om du trots rätt e-postadress inte får Nyhetsbrevet kan det bero på att arbetsgivaren har någon typ av SPAM-filtrer. Då får du helt enkelt förse oss i Barnplantorna med en privat e-postadress, då vi inte lyckats lösa problem med SPAM-spärrar. Du kan dessutom numera också läsa Nyhetsbrevet via www.barnplantorna.se/blog/.

HÖRSELHABILITERING UTAN NATIONELLA RIKTLINJER

Jag tar upp det igen, med risk för att väcka ilska hos några av er. Tyvärr är Barnplantornas kritik berättigad! Det handlar om kvaliteten på hörselhabilitering för barn och ungdomar. Den varierar kraftigt!

Hur vet vi det? Ja, det är häpnadsväckande när föräldrar beskriver stödet de får. Nu kanske några läsare här tycker att vi i Barnplantorna inte ska lita på vad föräldrarna säger!!!

Men i höstas sände jag här i Nyhetsbrevet ut några frågor till hörselhabilitering (interventionsverksamheterna), som jag bad dem svara på. Kanske är det inte så många hörselvårdschefer som läser Nyhetsbrevet. I vart fall fann jag det märkligt att endast en region inkom med svar.

Skam den som ger sig. Barnplantorna utformade nya frågor, som faktagranskades av läkare och forskare. Nu var det bara

att per post skicka ut dem. Vem har en komplett postadresslista till **Hörselhabilitering barn och ungdom inkluderande kontaktperson** i alla Sveriges Regioner?

Ett omfattande detektivarbete vidtogs. Hörselcheferna har en egen organisation. Hade de en adresslista? Svar: Nej. Hade Hörselbarnregistret som är under uppbyggnad en adresslista? Svar: Nej. ÖNH-registret kanske? Svar: inte komplett (men vi hjälptes åt i sökandet).

Kontakter togs med SKR som inte svarade! Kontakter togs med IVO – Inspektionen för Vård och Omsorg. De hade ingen aktuell lista (men ville gärna komplettera så IVO hoppades att regionerna skulle höra av sig!).

Vilket problem!!! Barnplantorna tog kontakt med Regionerna och beskrev det pinsamma problemet för dem alla, som faktiskt förhindrar nationell samverkan och utveckling av nationella riktlinjer. Det betyder, något tillspetsat, att det är fritt fram att bedriva hörselhabilitering på mer godtyckliga grunder eller utifrån gamla dogmatiska principer.

Nåväl; alla regioner svarade så nu har Barnplantorna en komplett lista som vi har delat med oss av till ansvariga för ÖNH-registret och Hörselbarnregistret. Enkäten med frågor har skickats ut. Svaren ska utmytna i en rapport från Barnplantorna.

En förhoppning är att rapporten med resultat utifrån enkäten ska vara ett stöd för föräldrar, men också att rapporten ska leda fram till ett forcerande av framtagandet av nationella riktlinjer för hörselhabiliteringens arbete – ett nationellt, gemensamt och väldokumenterat vårdförlopp oberoende av var familjer till barn med hörselnedsättning bor.

Det handlar också om att kunna bidra till kunskap huruvida hörselhabiliteringen i regionerna bedrivs utifrån klinisk beprö-

Grafik: pixxel
Xtrovert Media, www.xtrovert.com

BARNPLANTORNAS NYHETSREV

Saknar Du Nyhetsbrevet? | 18 mars 2021

vad erfarenhet och bred forskningsevidens. Vi återkommer om detta!

FÖRÄLDRAR FÅR FORTFARANDE FELAKTIG INFORMATION...

Barnplantorna möter fortfarande föräldrar till små barn, som är sökande efter information då de inte har konfronterats med hörselnedsättning och dess konsekvenser förut. Det är viktigt att de möts av information utifrån klinisk beprövad erfarenhet och evidens. Varför möts de fortfarande av:

- "du vet väl att ditt barn inte kan bada med CI så ni måste lära er teckenspråk"
- "så bra att ni bor nära en specialskola så ert barn kan få teckenspråk"
- "ni vet väl att CI inte håller så många år och då är det viktigt med teckenspråk"
- "ni vet väl att om ni väljer hemskolan; att de flesta inte klarar sig på mellanstadiet utan börjar då på specialskolan"
- "du vet väl att ditt barn kommer att behöva teckenspråk för att klara universitetsutbildning för då behöver hen kunna följa en teckenspråkstolk"

Varför möter föräldrar dessa fullständigt felaktiga påståenden från professionella fortfarande? Varför möter vi föräldrar som bittert konstaterar att "den hörselpedagogen vill vi inte träffa; hen är negativ till CI".

Tänk om alla bara kunde konstatera att punktpåståendena ovan inte bär sanningens prägel, för så är det!

Fakta är dessutom att 3 000 barn med hörselnedsättning går i grundskola på hemorten. Strax över 400 barn med dövhet/

hörselnedsättning går i specialskolan. Måluppfyllelsen (behörighet till gymnasiet) är avsevärt högre för barn med hörselnedsättning individintegrerade (78 procent) mot 38 procent hos de som gick i specialskolan (SOU 2016:46). Det är dock svårt att göra jämförelser mellan skolformer, men det måste göras så länge dylika påståenden (se ovan) görs.

SPRÅKETS BETYDELSE FÖR SKOLFRAMGÅNG

Alla måste poängtera för föräldrar språkets och ordförrådets betydelse för skolframgång. Istället ser man alltför ofta i debatten socioekonomi som den avgörande betydelsen. Som ett mantra hamras in i oss alla att låg socioekonomisk status och boendeplacering är orsaken till skolmisslyckande. Hur ser intervention/hörselhabiliteringsverksamheterna på detta?

Det är inte socioekonomi egentligen hos föräldrar som är orsak till skolmisslyckande utan brist på kunskap om betydelsen av turtagning och samtal med barnet. Det stora flertalet föräldrar kan med rätt föräldrastöd få kunskap och vägledning i hur viktig deras kommunikation med sitt/sina barn är, högläsning, inspirera barnet till att läsa och vilja läsa böcker samt att skriva (även) för hand. Föräldrar är viktiga.

Det finns mycket som hörselhabiliteringen skulle kunna implementera i sina verksamheter. Sök inspiration från 30 Million Words Project och LENA i USA!

Vi i Barnplantorna har återkommande påpekat detta men det tycks vara få som lyssnar. Vi tar det igen!

- **30 Million Words Project:** [Thirty Million Words Initiative – Parenting Language to Build Children’s Brain, Dana Suskind – Bing video](#)
- **LENA:** [LENA | Building Brains Through Early Talk, lena.org](#)

Grafik: [Strovert Media, www.strovert.com](http://www.strovert.com)

BARNPLANTORNAS NYHETSREV

Saknar Du Nyhetsbrevet? | 18 mars 2021

SKOLVÄRLDEN RAPPORTERAR MUSIKLYSSNING SKADAR LÄXLÄSNINGEN

Skolvärlden rapporterar att bakgrundsmusik försämrar avsevärt människors förmåga att lösa verbala problem som kräver en kreativ slutledningsförmåga.

Det visar en studie som miljöpsykologiforskaren John Marsh och hans kollegor vid Högskolan i Gävle och universiteten i Lancashire och Lancaster publicerat i Applied cognitive psychology och i en ny fortsättning av studien som i dagarna kommer att publiceras i Journal of Cognitive Psychology. Resultaten punkterar inte bara myten om att musik alltid ökar vår kreativitet utan visar tvärtom att det kan ha en motsatt effekt.

– Inom musiken finns det så mycket information för hjärnan att bearbeta att det stör vårt korttidsminne, säger John Marsh.

Läs mer [Forskare: Musiklyssning till läxorna skadar studierna | Skolvärlden \(skolvärlden.se\)](https://www.skolvärlden.se/forskare-musiklyssning-till-laxorna-skadar-studierna)

LÄRARE: VI MÅSTE PRATA MER OM ELEVERS LÄRANDE

I sociala medier är debatten livlig just nu om elevers lärande, kunskapssyn och pedagogik. Resultaten i skolan visar enligt fler och fler på en skola i fritt fall; enligt andra är det inte så. Jag ska erkänna att jag blir chockad över att digitaliseringen drivits så långt att en del elever inte har några läroböcker längre.

I en artikel i Skolvärlden sticker grundskoleläraren Janina Skeppström in huvudet i getingboet av debattglada som på olika sätt vill tycka till om skolan om vad som är rätt eller fel. Skolans uppgifter borde vara att söka efter balansen mellan digitala verktyg och mer traditionella verktyg.

Skeppström säger:

”När det gäller skrivning och läsning finns det till exempel mycket som talar för de positiva effekterna av att skriva för hand, vilket hjärnforskaren Katarina Gospic skriver om i sin bok Hjärnbalans.

Hon konstaterar att digitala anteckningar brukar vara mer omfattande, medan handskrivna anteckningar blir kortare och av bättre kvalitet. Det beror på att vi måste bearbeta informationen och tänka mer på vad vi skriver när vi skriver för hand. När vi skriver digitalt handlar det mer om att kopiera informationen, utan att på samma sätt reflektera över den. Hon skriver även att handskriften hjälper oss att förbättra vår stavning och vår förmåga att känna igen bokstäverna.”

Katarina Gospic talar också om **balans** – detta så enkla och vardagliga ord, rymmer så mycket mer än vad vi kan föreställa oss. Allt i våra liv handlar om just balans, ända ner på cellnivå.

Hon diskuterar vardagsbalans utifrån den snabba digitala utvecklingen och hur den påverkar oss. Precis som vi talar om tomma kalorier när det gäller mat, kan vi tala om tomma digitala kalorier när vi mer eller mindre oreflekterat slösar bort vår tid och stänger in oss i digitala bubblor. Men det går att undvika de värsta fällorna och leva ett smart och sunt uppkopplat liv. Dags för **digital detox!**

Intressant uttryck ”digital detox”; eller hur!

Läs mer: [Grundskolläraren: Vi måste prata om elevers lärande | Skolvärlden \(skolvärlden.se\)](https://www.skolvärlden.se/grundskollaren-vi-maste-prata-om-elevers-larande)

LÄRARE INTAR TWITTER

Äntligen blir det lite dynamik i debatten om pedagogiken i skolan. På Twitter kritiseras både lärarutbildningen, brist på undervisning i mindre klasser, ifrågasättandet av individuali-

Grafik: www.strovert.com

BARNPLANTORNAS NYHETSREV

Saknar Du Nyhetsbrevet? | 18 mars 2021

serad undervisning i klasser med trettio elever och en lärare samt SPSM.s råd.

På twitterkontot Lärtankar skriver en rad ansedda lärare som Filippa Mannerheimer och Sara Bruun.

SPSM får kritik:

"Men varför skriver ni att eleverna vet hur de bäst lär sig själva när det saknar vetenskapligt stöd? Ni är också inne på tankar som tangerar humbugläran om lärtilar." (Kettil Mannerheim 2021-02-27)

Här finns många paralleller till myndigheters stöd avseende elever med dövhet/hörselnedsättning, men om det får vi inte diskutera!

HEKTISK BÖRJAN PÅ 2021

Den 25 februari firas årligen den Internationella CI-dagen. Firandet blir mer och mer omfattande i sociala medier och en lång rad CI-hörande vuxna och föräldrar till barn som hör med CI delar med sig av sina erfarenheter.

Barnplantorna skickar ut ett pressmeddelande i anledning av firandet. För dig som inte är så aktiv i sociala medier kan du läsa det här under Barnplantornas motto: [Cochleaimplantat med passion att HÖRA och HÖRA TILL](#)

Den 3 mars firades World Hearing Day 2021 under mottot: Hearing Care for ALL. **Screening – Intervention – Kommunikation.**

WHO (World Health Organisation) manar till handling i en lång rad länder utifrån:

- Antalet personer som lever med odiagnostiserad hörselnedsättning är oacceptabel.
- Regelbundna undersökningar av hörseln är nödvändig för att förhindra och upptäcka hörselnedsättning under livscykel.
- Samhällets investeringar i kostnadseffektiv intervention ger ökad livskvalitet och är en ekonomisk besparing för samhället.
- Hörselvård bör integreras med nationella planer för vård och hälsa.

Läs mer: [#WorldHearingDay2021 – Hearing Care for ALL – Barnplantorna](#)

I Sverige krävs förändrade synsätt. Jag och Barnplantorna kan bara konstatera att den Hörselenkät som Barnplantorna precis har sänt ut till Hörselhabilitering barn/ungdomsverksamheterna i alla Sveriges Regioner ligger helt rätt i tiden.

MOD ATT HA TILLIT

Om det inte finns rädsla behövs inget mod. Det är naturligtvis modigt att göra något trots rädsla. Rädsla har sin grund i bristen på tillit. För att öppna upp för nya perspektiv inom interventionsverksamheter och myndigheter krävs det mod för att öppna upp för nya perspektiv i tiden. Rådande rutiner, normer och gamla synsätt behöver utmanas. Verksamheter

Grafik: www.strovert.se

BARNPLANTORNAS NYHETSREV

Saknar Du Nyhetsbrevet? | 18 mars 2021

behöver träda ut ur sin komfortzon för barnens skull. Tillit och ansvar för dagens barn ska forma verksamheter. Tillit skapar verksamheter genom att ständigt ligga i framkanten av utvecklingen med uppdaterad kunskap. Om mod, tillit, vilja att utmana gamla dogmer saknas så sviker vi barns rätt till optimala möjligheter att ta del av ett samhälle och en värld i ständig förändring.

VISDOMSORD

"The only thing we have to fear is fear itself"
Franklin D Roosevelt

Vår i antågande!
Marshälsningar
Ann-Charlotte Gyllenram

